



Monumentnummer*: 518674

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 09 oktober 2001
Kadaster deel/nr 82646/120

Woonplaats* Valkenswaard
Gemeente* Valkenswaard
Provincie* Noord-Brabant

Kadastrale gemeente* Valkenswaard
Sectie* D
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 5731

Omschrijving**

Inleiding

Aan de zuidzijde van de Markt, ten westen van de Sint Nicolaas-kerk, staat de R.K.-PASTORIE uit 1882 met Eclectische elementen. Aan de achterzijde is een nieuwe metalen pui geplaatst en heeft het voormalige koetshuis een vaste verbinding gekregen met de pastorie.

Beschrijving

Blokvormig tweelaags pand van handvorm baksteen onder afgeknot tentdak met lei in Maasdekking aan de voorzijde en Rensdekking aan de zijkanten. De top van het dak wordt ingenomen door een lichtkoepel. Aan de voorzijde een bakgoot op klossen. De symmetrische voorgevel met vijf vensterassen heeft een risaliserende middenas en word begrensd door hoeklisenen en gedeeld door hardstenen dorpellijsten. De voorgevel heeft een hardstenen plint, de zijgevels een gecementeerde. Alle getoogde deur- en vensteropeningen in de voorgevel zijn voorzien van een geprofileerde gestucte en geschilderde omlijsting, die aan de bovenzijde wordt afgesloten en bekroond door een brede kuif. In zwikken en kuif rozetten en florale motieven. Centraal in de voorgevel een vleugel deur bestaande uit twee paneeldeuren met smeedijzeren deurroosters onder een korfboog.

Voor de deur een hardstenen trap met vernieuwd smeedijzeren hek. De deur wordt geflankeerd door twee vierruits schuifvensters met ongedeelde bovenlicht onder korfboog, Op de etage vijf vierruits schuifvensters met ongedeelde bovenlicht en gestucte omlijsting onder segmentboog met gestucte kuif.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



De risaliet boven de kroonlijst heeft een bakstenen borstwering waarin centraal een rondbogig venster bekroond met een gestucte omlijsting. Hierop een zadeldak gedekt met lei in Maasdekking. In de dakkapel een vierruits openslaand venster met ongedeeld half rond bovenlicht. De asymmetrische oostgevel heeft op de begane grond en de etage twee zesruits schuifvensters onder strek met hardstenen dorpel. Tegen de gevel enkele steekankers. De asymmetrische westgevel is gelijk aan de andere zijgevel maar heeft twee koekoeken. In de asymmetrische achtergevel wordt de begane grond deels ingenomen door een tweedelige aanbouw. Daarnaast een nieuwe samengestelde metalen pui waarboven in het muurvlak nog twee oorspronkelijke strekken. Op de etage drie zesruits schuifvensters onder strek en een (vernieuwd) rondvenster. In de gevel enkele steekankers. In het dakschild twee klaprampen. Tegen de achtergevel het voormalig koetshuis bestaande uit een eenlaags gebouw op rechthoekige plattegrond, opgetrokken in handvorm baksteen onder zadeldak gedekt met hollandse pannen. In de topgevel van het koetshuis, deels ingenomen door een nieuwe aanbouw onder plat dak (1978), een (vernieuwde) paneeldeur met half rond bovenlicht met V-vormige tracering onder een segmentboog met hardstenen geboorte- en sluitsteen en op de etage een (vernieuwd) zesruits openslaand venster. In de gevels van de aanbouw steekankers. In de oostelijke zijgevel twee openslaande vensters met diefijzers onder segmentboog waartussen een dichtgemetselde poort met hardstenen geboorte- en sluitstenen. Rechts daarvan een (vernieuwde) deels beglaasde paneeldeur.

In de hoek van het koetshuis en de achtergevel is een aanbouw onder plat dak aangebracht met aan de tuinzijde een deels beglaasde vleugel deur.

Aan de zijkant een tweelingvenster met openslaande vensters en diefijzers. Alle vensters en deuren voorzien van hardstenen dorpels. Boven het plat dak in de muur van het koetshuis twee openslaande vensters en in de achtergevel van de pastorie een bovenlicht met glas-in-lood-vulling onder strek (dit is het bovenlicht van de deels beglaasde, nog in het interieur aanwezige tuindeuren).

In de westelijke zijgevel van het koetshuis een nieuw venster, een klapraam en twee halfronde stalramen, de laatste drie met hardstenen dorpel.

In het interieur zijn nog aanwezig de paneeldeuren met enkele bovenlichten met glas-in-lood-vulling, gestucte plafonds op de begane grond en de hardstenen vloer in de centrale hal.

Waardering

De pastorie is van algemeen belang. Zij heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het katholicisme in het zuiden en is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van de pastorie. Zij heeft architectuurhistorische waarde vanwege de representatieve stijl en de detaillering, voor pastorieën relatief zeldzaam rijk uitgevoerd. Het gebouw heeft ensemblewaarden vanwege de bijzondere betekenis door de situering naast de kerk, nauw verbonden met de ontwikkeling van de nederzetting. Het is gaaf bewaard gebleven.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument